

[Pradžia](#) > ... > [Nagrinėjimas Teisme](#) > [Skaitmeninio Reglamentas. Valstybių Narių Pranešimai](#) > Romania

Skaitmeninio reglamentas. Valstybių narių pranešimai

Turinį pateikė
Rumunija

Rumunija

Šiame puslapyje pateikiama informacija apie valstybių narių pagal Reglamentą (ES) 2023/2844 pateiktus pranešimus.

17 straipsnio 1 dalies a punktas. Išsami informacija apie nacionalinius IT portalus, kai taikytina

a) Nacionalinio IT portalo pavadinimas ir nuoroda į jį

1. [Teismų portalas](#)

2. [Nacionalinė elektroninė byla](#)

b) Informacija apie tai, ar prieigą prie portalo turi tik Rumunijos piliečiai ir (arba) gyventojai ir (arba) jos teritorijoje įsisteigę juridiniai asmenys, ar tokia prieiga suteikiama ir užsienio piliečiams ir (arba) ne gyventojams ir kitos valstybės narės teritorijoje įsisteigusiems juridiniams asmenims, taip pat ar prieiga prie nacionalinių IT portalų suteikiama ir advokatams ar atstovams iš kitų valstybių narių

1. *Tai informacinis portalas, taigi kiekvienas turi prieigą prie jo, tačiau pažymėtina, kad informacija jame pateikiama tik rumunų kalba.*

2. *Kadangi prieiga prie portalo suteikiama pagal asmens kodą, prieigą prie jo turi tik Rumunijos piliečiai, taip pat jų atstovai (advokatai), jeigu asmuo suteikia teismui įgaliojimą veikti jo vardu.*

c) Kokiu tikslu gali būti naudojamas portalu?

1. *Siekiant gauti informacijos apie nagrinėjamas bylas (bylos numerį, bylos dalyką, bylos šalis, teismo posėdžių datas, proceso etapą, santraukas) ir duomenų apie visus teismus.*

2. *Siekiant susipažinti su elektroninės formos byla, perduoti procesinius dokumentus ir pateikti dokumentus konkrečioje byloje.*

d) Kokie naudotojų tapatybės nustatymo metodai taikomi?

1. *Naudotojams nereikia prisijungti.*

2. *Naudojama dvietape tapatybės patikra pagal asmens kodą, telefono numerį ir e. pašto adresą.*

e) Kokie yra specialūs naudojimosi portalu reikalavimai (jei yra)?

1. *Netaikoma.*

2. Nėra.

17 straipsnio 1 dalies b punktas. Nacionalinė teisė dėl vaizdo konferencijų naudojimo civilinėse ir komercinėse bylose

a) Informacija apie taikytiną nacionalinę teisę ir procedūras, įskaitant taikytinas procesines teises ir garantijas, kai teismo posėdis vyksta naudojant vaizdo konferencijų ar kitas nuotolinio ryšio technologijas

Nacionalinėje teisėje nenumatyta rengti teismo posėdžių naudojant vaizdo konferencijų ar kitas nuotolinio ryšio technologijas.

b) Informacija apie tai, ar tik teismai turi leidimą rengti vaizdo konferencijas pagal Reglamento 5 straipsnį, ar šią galimybę turi ir kitos institucijos. Jeigu ir kitos institucijos gali remtis 5 straipsniu kaip teisiniu pagrindu rengti vaizdo konferencijas, nurodykite tas institucijas ir taikomas procedūras

Nacionalinėje teisėje nenumatyta galimybė vykdyti procesą naudojant vaizdo konferencijų ar kitas nuotolinio ryšio technologijas. Pagal Civilinio proceso kodekso (rumun. Codul de procedură civilă) 212 straipsnį (Teismo proceso vieta), bylos nagrinėjimas vyksta teismo vietoje, nebent būtų įstatymų nustatyta kitaip.

c) Informacija apie tai, ar pagal nacionalinę teisę leidžiama, kad kompetentingas teismas ar asmuo savo iniciatyva surengtų posėdį

Teismo iniciatyva gali būti nurodyta paimti žodinius parodymus ar atlikti apklausą, tačiau nacionalinėje teisėje nenumatyta galimybė paimti tokius parodymus naudojant vaizdo konferencijų ar kitas nuotolinio ryšio technologijas.

d) Informacija apie Rumunijoje prieinamą vaizdo konferencijų technologiją arba dažniausiai naudojamą vaizdo konferencijų platformą ar sprendinį

Prieinama technologija - „Custom in-house developed IT solutions“ (specializuoti vidaus reikmėms sukurti IT sprendiniai) arba „Zoom“, „Teams“ ir kt., per jungtį integruojant kelias vaizdo konferencijų platformas. Teismai vaizdo konferencijoms rengti ir vykdyti naudoja IT platformą ar sprendinį, kuriuo per jungtį integruojamos įvairios konkrečios platformos („Zoom“, „Teams“ ar kt.).

e) Informacija apie procesinius reikalavimus, kad bylos šalis pateiktų nuomonę dėl vaizdo konferencijų ar kitų nuotolinio ryšio technologijų naudojimo teismo posėdyje

Nacionalinėje teisėje nenumatyta bylos šalies galimybė pateikti nuomonę dėl vaizdo konferencijų ar kitų nuotolinio ryšio technologijų naudojimo.

f) Informacija apie tai, ar nacionalinėje teisėje yra numatytas teismo posėdžio įrašymas, ir, jei taip, informacija apie įrašo saugojimą ir platinimą

Nacionalinėje teisėje, Civilinio proceso kodekso 231 straipsnio (Posėdžio protokolas. Posėdžio įrašymas) 4-6 dalyse, yra numatytas garso įrašų darymas, saugojimas ir platinimas, tačiau vaizdo turinio įrašyti nenumatyta.

Įstatymo Nr. 304/2022 dėl teismų sistemos 15 straipsnyje yra numatyta garso ar vaizdo įrašymo galimybė.

15 straipsnis

1) Teismas savo posėdžius įrašo techninėmis vaizdo ar garso įrašymo priemonėmis.

2) Per posėdį teismo kancleris užfiksuoja proceso eigą protokole. Bylos šalys gali prašyti, kad pirmininkaujantis teisėjas perskaitytų ir patvirtintų protokolą.

3) Posėdžio pabaigoje kiekvienas proceso dalyvis, jei paprašo, gauna teismo kanclerio parengto protokolo kopiją.

4) Per teismo procesą duotų žodinių parodymų stenogramos, kurios yra automatiškai įrašytos naudojant informacines technologijas (jeigu teismas yra įdiegęs tokią technologiją), bylos šalims perduodamos teismo kanclerio atsakomybe, laikantis teismų vidaus darbo tvarkos taisyklių.

5) Nagrinėjamų bylų dokumentai parengiami ir archyvuojami popierine forma.

6) Nedarant poveikio 5 dalies nuostatai, teismuose įdiegiama „nacionalinės elektroninės bylos“ sistema, laikantis sąlygų, nustatytų teisingumo ministro ir Aukštojo kasacinio ir teisingumo teismo (Înalta Curte de Casație și Justiție) bendru įsakymu priimtame ir Aukščiausiosios magistratų tarybos (Consiliul Superior al Magistraturii) patvirtintame reglamente, kuriuo pagal įstatymus bylos šalims suteikiama prieiga internetu prie bylos dokumentų, procesinių dokumentų įteikimo elektroninėmis priemonėmis galimybė ir galimybė tomis pačiomis priemonėmis pateikti bylos dokumentus.

g) Informacija apie tai, kaip užtikrinamas advokato ir kliento bendravimo prieš vaizdo konferenciją ir vykstant vaizdo konferencijai konfidencialumas

Yra galimybė konfidencialiai bendrauti su gynybos advokatu.

h) Informacija apie teismo posėdžio organizavimo ir vykdymo praktinę tvarką, įskaitant informaciją apie tai, ar naudojamos sakytinės kalbos konvertavimo į tekstą technologijos

Dėl sakytinės kalbos konvertavimo į tekstą technologijų naudojimo Teisingumo ministerija per savo Informacinių technologijų direktoratą (Directția Tehnologia Informației) šiuo metu įgyvendina projektą, kuriuo siekiama sukurti sakytinės kalbos transkripcijos tekstu sprendinį, kuris taikytinas ir liudytojų apklausai per teismo procesą.

i) Informacija apie bylos šalių ir jų atstovų, įskaitant asmenis su negalia, galimybę naudotis vaizdo konferencijomis

Nacionalinėje teisėje nenumatyta bylos šalių ir jų atstovų, įskaitant asmenis su negalia, galimybės naudotis vaizdo konferencijomis.

j) Bylos šalių tapatybės nustatymo ir patvirtinimo metodai

Pagal Civilinio proceso kodekso 219 straipsnį (Bylos šalių dalyvavimo teisme patikrinimas) teismas patikrina bylos šalių tapatybę ir, jeigu joms yra atstovaujama arba padedama, jis taip pat patikrina joms atstovaujantiems ar padedantiems asmenims suteiktą įgaliojimą ar jų kompetenciją. Jei bylos šalys neatsiliepią į šaukimą atvykti į teismą, teismas patikrina, ar šaukimo procedūra įvykdyta, ir atideda ar laikinai sustabdo bylos nagrinėjimą arba, kai taikytina, bylą nagrinėja įstatymų nustatyta tvarka.

Pagal Civilinio proceso kodekso 318 straipsnį (Liudytojų tapatybės nustatymas), pirmininkaujantis teisėjas, prieš paimdamas parodymus, prašo liudytojo nurodyti savo pavardę, vardą, profesiją, nuolatinę gyvenamąją vietą ir amžių, ar liudytojas yra susijęs giminytės ar svainytės ryšiais su kuria nors iš bylos šalių ir kokio laipsnio yra tie ryšiai, taip pat ar liudytojas dirba kuriai nors iš šalių. Tuomet pirmininkaujantis teisėjas liudytojui nurodo jo pareigą duoti priesaiką ir paaiškina priesaikos svarbą.

Nacionalinėje teisėje nenumatyta, kokie šalių tapatybės nustatymo ir patvirtinimo metodai taikytini, kai teismo posėdis vyksta naudojant vaizdo konferencijų ar kitas nuotolinio ryšio technologijas.

k) Kaip bylos šalys galėtų užduoti klausimus ir kitaip prasmingai dalyvauti?

Šalių galimybė užduoti klausimus yra numatyta Civilinio proceso kodekso 321 ir 352 straipsniuose.

Nacionalinėje teisėje nenumatyta galimybės šalims užduoti klausimus ir kitaip prasmingai dalyvauti, kai naudojamos vaizdo konferencijų ar kitos nuotolinio ryšio technologijos.

321 straipsnis. Liudytojų apklausa

1) Kiekvienas liudytojas apklausiamas atskirai; toje apklausoje negali dalyvauti dar neapklausti liudytojai.

2) Kokia eilės tvarka liudytojai apklausiami, nustato pirmininkaujantis teisėjas, atsižvelgdamas ir į bylos šalių prašymą.

3) Liudytojas pirmiausia atsako į pirmininkaujančio teisėjo klausimus, o tada į klausimus, kuriuos su teisėjo sutikimu užduoda bylos šalis, pasiūliusi liudytoją, ir priešinga šalis.

4) Apklaustas liudytojas lieka teismo salėje iki nagrinėjimo pabaigos, nebent teismas nuspręstų kitaip.

5) Per posėdį liudytojui suteikiama laisvė duoti parodymus, tačiau pirmiau parengto rašytinio atsakymo skaityti neleidžiama; vis dėlto, pirmininkaujančiam teisėjui sutikus, jis gali remtis užrašais tik tam, kad nurodytų skaičius ar pavardes.

6) Jeigu teismas nustato, kad bylos šalies užduodamas klausimas nepadėtų išspręsti bylos arba kad jis yra įžeidžiantis ar juo siekiama įrodyti faktą, kurį įrodyti yra draudžiama įstatymo, teismas tą klausimą atmeta. Šiuo atveju teismas posėdžio protokole nurodo atitinkamos šalies pavardę ir užduotą klausimą, taip pat jo atmetimo priežastį.

7) Jei klausimą užduoti leidžiama, jis pažodžiui užrašomas liudytojo parodymuose pagal 323 straipsnio 1 dalį kartu su tą klausimą uždavusios šalies pavarde, o po to pateikiamas liudytojo atsakymas.

352 straipsnis. Fizinų asmenų apklausos atlikimas

1) Asmenį, kuris yra pašauktas asmeniškai dalyvauti teisme, pirmininkaujantis teisėjas apklausia atskirai apie kiekvieną faktinę aplinkybę.

2) Pirmininkaujančio teisėjo leidimu kiekvienas teisėjas, prokuroras (kai jis dalyvauja teisminiame bylos nagrinėjime) ir priešinga bylos šalis gali tiesiogiai užduoti klausimus apklausiamam asmeniui.

3) Bylos šalis atsakydama negali skaityti pirmiau parengto rašytinio atsakymo. Vis dėlto, pirmininkaujančiam teisėjui sutikus, ji gali remtis užrašais tik tam, kad nurodytų skaičius ar pavardes.

4) Jei bylos šalis nurodo, kad, norint atsakyti į klausimą, jai reikia peržiūrėti kai kuriuos užrašus, įrašus ar dokumentus, gali būti nustatyta nauja apklausos data.

5) Kai per apklausą dalyvauja abi šalys, gali būti surengta jų akistata.

l) Kaip bylos šalys naudojasi teise į vertėją žodžiu?

Konkrečių nacionalinės teisės nuostatų dėl to nėra. Kai naudojamos vaizdo konferencijų ar kitos nuotolinio ryšio technologijos, taikomos tos pačios taisyklės dėl teisės į vertimą žodžiu, kuri užtikrinama, kai procesas vyksta dalyvaujant tiesiogiai.

m) Kaip užtikrinama galimybė per vaizdo konferenciją fiziškai patikrinti ar pateikti įrodymus?

Nacionalinėje teisėje nenumatyta galimybės fiziškai patikrinti ar pateikti įrodymus, kai naudojamos vaizdo konferencijų ar kitos nuotolinio ryšio technologijos.

n) Kaip užkertamas kelias neteisėtai prieigai prie neskelbtinų duomenų ar duomenų perdavimui nežinomiems subjektams?

Prisijungimo nuoroda nusiunčiama šaukime atitinkamai šaliai, o ryšio sistema apsiriboja teisminių institucijų WAN tinklu.

2002 m. balandžio 12 d. Įstatyme Nr. 182 dėl įslaptintos informacijos apsaugos yra nuostatos dėl įslaptintos informacijos apsaugos nacionalinių standartų ir nuostatos dėl neskelbtinų duomenų prieigos prevencijos.

Naujojo baudžiamojo kodekso IV skyrius apima sukčiavimą naudojant informacines sistemas ir elektronines mokėjimo priemones.

17 straipsnio 1 dalies b punktas. Nacionalinė teisė dėl vaizdo konferencijų naudojimo baudžiamosiose bylose

a) Informacija apie taikytiną nacionalinę teisę ir procedūras, įskaitant tas, kurios taikytinos procesinėms teisėms ir garantijoms, kai teismo posėdis vyksta naudojant vaizdo konferencijų ar kitas nuotolinio ryšio technologijas

Atitinkamos nuostatos dėl teismo posėdžio rengimo naudojant vaizdo konferenciją įvairiais baudžiamojo proceso etapais ir dėl įvairių kategorijų dalyvių (įtariamųjų, kaltinamųjų, sulaikytų asmenų, nuteistųjų, liudytojų, saugomų liudytojų, pažeidžiamų liudytojų, įvairia veikla užsiimančių dalyvių, nepilnamečių, nepilnamečių nukentėjusiųjų, sergančių nukentėjusiųjų ir kt.) išdėstytos Baudžiamojo proceso kodekso (Codul de procedură penală) 106 straipsnio 2 dalyje, 111 straipsnio 6 dalyje ir 345 straipsnyje, susijusiuose su Įstatymo Nr. 302/2004 dėl tarptautinio teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose, paskelbto nauja redakcija, 235 straipsniu.

Baudžiamojo proceso kodeksas

106 straipsnis. Specialiosios taisyklės dėl apklausos

2) Sulaikytas asmuo gali būti sulaikymo įstaigos patalpose apklausiamas vaizdo konferencijos būdu išimtiniais atvejais ir jeigu teisminė institucija mano, kad tai nedaro poveikio tinkamam proceso vykdymui ar šalių teisėms ir interesams.

110 straipsnio 3 dalis. Kardomojo kalinimo pratęsimo vykstant baudžiamajam persekiojimui tvarka

3) Kaltinamasis taip pat gali būti sulaikymo įstaigos patalpose apklausiamas vaizdo konferencijos būdu, gavus jo sutikimą ir dalyvaujant jo paties pasirinktam ar teismo paskirtam gynybos advokatui ir, kai tinkama, vertėjui žodžiu.

111 straipsnis. Nukentėjusiojo apklausa

6) Nukentėjusiųjų, kurių specialios apsaugos poreikiai nustatyti pagal įstatymą, atveju teisminė institucija, nepažeisdama tinkamos proceso eigos ar šalių teisių ir interesų, nurodo taikyti vieną ar daugiau iš šių priemonių:

a) apklausti juos šiuo tikslu įrengtose ar pritaikytose patalpose;

b) apklausti juos per psichologą ar dalyvaujant psichologui arba kitam nukentėjusiųjų konsultavimo specialistui;

c) pavesti juos apklausti ir galbūt pakartotinai apklausti tam pačiam asmeniui, jei tai įmanoma ir jei teisminė institucija mano, kad tai nedaro poveikio tinkamai proceso eigai ar šalių teisėms ir interesams;

d) juos apklausti vaizdo konferencijos būdu ar kitomis techninėmis ryšio priemonėmis vietoje, kurioje jiems taikoma apsaugos suteikiant laikiną apgyvendinimą priemonę.

7) Nukentėjusiųjų apklausą ir, kai taikytina, pakartotinę apklausą nusikalstamų veikų tyrimo įstaigose, kai jie yra nukentėję nuo nusikaltimų, numatytų Baudžiamojo kodekso (Codul penal) 197, 199, 209–216¹, 218, 218¹, 219, 219¹, 221, 222, 223 ir 374 straipsniuose, ir kitais atvejais, kai dėl nusikalstamos veikos padarymo aplinkybių tai laikoma būtina, atlieka tik asmuo, kuris yra tos pačios lyties kaip nukentėjusysis (-ioji). Jei tai neįmanoma, tuomet, nepažeidžiant tinkamo proceso vykdymo tvarkos ar bylos šalių teisių ir interesų, tokių nukentėjusiųjų apklausą ir prirėkus jų pakartotinę apklausą, gavus advokato ir psichologo ar kito nukentėjusiuosius konsultuojančio specialisto sutikimą, gali atlikti asmuo, kuris nėra tos pačios lyties kaip nukentėjusysis (-ioji).

8) Jei nukentėjusysis yra nepilnametis, jo apklausa visais atvejais turi būti įrašoma techninėmis garso ir vaizdo įrašymo priemonėmis. Kai vaizdo įrašyti neįmanoma, įrašas visais atvejais padaromas techninėmis garso įrašymo priemonėmis.

8¹) Jaunesnio nei 14 metų amžiaus nukentėjusiojo apklausa atliekama dalyvaujant vienam iš jų tėvų, globėjui ar už vaiko auklėjimą ir ugdymą atsakingos institucijos asmeniui arba atstovui, taip pat dalyvaujant teisminės institucijos parinktam psichologui. Psichologas per visą teismo procesą teikia specializuotas konsultacijas nepilnamečiui.

8^2) Jeigu 8^1 punkte nurodyti asmenys negali dalyvauti arba turi įtariamojo, kaltinamojo, nukentėjusiojo, civilinio proceso šalies, pagal civilinę teisę traukiamos atsakomybėn šalies ar liudytojo toje byloje statusą arba jeigu pagrįstai įtariama, kad jie gali turėti įtakos nepilnamečio parodymams, to nepilnamečio apklausa vyksta dalyvaujant už globą atsakingos institucijos atstovui arba visiškai veiksniam giminaičiui, taip pat dalyvaujant teisminės institucijos paskirtam psichologui. Psichologas per visą teismo procesą teikia specializuotas konsultacijas nepilnamečiui.

8^3) Kai nepilnamečio nukentėjusiojo apklausa yra dėl institucijos, kuriai pavesta jį auklėti ir ugdyti, veiklos, tos institucijos atstovas pakeičiamas už globą atsakingos institucijos atstovu arba visiškai veiksnium giminaičiu, taip pat dalyvaujant teisminės institucijos paskirtam psichologui. Psichologas per visą teismo procesą teikia specializuotas konsultacijas nepilnamečiui.

364 straipsnio 1 ir 4 dalys. Kaltinamojo dalyvavimas nagrinėjant bylą teisme ir jo teisės

1) Byla nagrinėjama dalyvaujant kaltinamajam. Kaltinamasis, kuris yra sulaikytas, turi būti pristatomas į teismą. Kaltinamasis, kuris yra sulaikytas, taip pat laikomas dalyvaujančiu ir, gavus jo sutikimą ir dalyvaujant jo paties pasirinktam ar teismo paskirtam gynybos advokatui ir, kai tinkama, vertėjui žodžiu, jis dalyvauja bylos nagrinėjimo procese per vaizdo konferenciją, būdamas sulaikymo įstaigos patalpose. [...]

4) Nagrinėjant bylą teisme kaltinamasis, įskaitant atvejus, kai jis yra sulaikytas, gali pateikti raštišką prašymą, kad būtų teisiamas „in absentia“, savo pasirinkto ar teismo paskirto advokato atstovaujamas. Jeigu sulaikytas kaltinamasis prašo būti teisiamas „in absentia“, teismas gavęs prašymą arba savo iniciatyva gali nurodyti, kad tas kaltinamasis gali per diskusijas teikti išvadas ir gauti leidimą kalbėti per vaizdo konferencijas, jo pasirinktam arba teismo paskirtam advokatui dalyvaujant.

Baudžiamojo proceso kodekso 597 straipsnio 2^1 dalis

Nuosprendžio vykdymą užtikrinančio teismo procedūra

2^1) Nuteistasis, kuris yra sulaikytas arba laikomas ugdomajame centre, taip pat gali bylos nagrinėjimo procese dalyvauti per vaizdo konferenciją tam, kad būtų galima išspręsti šios antraštinės dalies nuostatomis reglamentuojamus klausimus, iš savo sulaikymo vietos, davęs sutikimą ir dalyvaujant savarankiškai pasirinktam ar teismo paskirtam advokatui ir, kai tinkama, vertėjui žodžiu.

Įstatymas Nr. 302/2004 dėl tarptautinio teisminio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose, paskelbtas nauja redakcija.

235 straipsnis. Teismo posėdžiai naudojant vaizdo konferenciją

1) Kai Rumunijos teritorijoje esantis asmuo turi būti užsienio valstybės teisminių institucijų apklausiamas kaip liudytojas ar ekspertas, tačiau tai netinkamas metas tam asmeniui vykti į tos valstybės teritoriją arba jis ten asmeniškai dalyvauti negali, ta užsienio valstybė gali prašyti, kad teismo posėdis vyktų naudojant vaizdo konferenciją, pagal tolesnių dalių nuostatas.

2) Rumunijos valstybė gali patenkinti tokį prašymą, jei tai neprieštarauja pagrindiniams jos teisės principams ir jeigu joje yra prieinamos reikiamos techninės priemonės, kad posėdis galėtų vykti naudojant vaizdo konferenciją.

3) Prašyme, kad posėdis vyktų naudojant vaizdo konferenciją, turi būti, be 229 straipsnyje nurodytos informacijos, nurodoma priežastis, dėl kurios liudytojui ar ekspertui tai būtų netinkamas metas arba neįmanoma asmeniškai dalyvauti posėdyje, taip pat turi būti nurodytas atitinkamos teisminės institucijos pavadinimas ir asmens, vesiančių posėdį, pavardės.

4) Teismo šaukimas liudytojui arba ekspertui įteikiamas pagal Rumunijos teisę.

5) Kitų valstybių institucijų pateikti prašymai baudžiamojo persekiojimo etapu atitenka prokuratūros jurisdikcijai, o teisminio nagrinėjimo etapu – teismų, turinčių su bylos dalyku ar su asmens statusu pagal Rumunijos teisę susijusią kompetenciją, jurisdikcijai. Teritorinė jurisdikcija nustatoma pagal asmens, kuris bus apklausiamas vaizdo konferencijos būdu, nuolatinę ar faktinę gyvenamąją vietą.

5^1) Šios institucijos nagrinėja prašymus dėl veiksmų, kurie pagal Rumunijos teisę priklauso Organizuoto

nusikalstamumo ir teroro aktų tyrimo direktorato (Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism) arba Nacionalinio kovos su korupcija direktorato (Direcția Națională Anticorupție) jurisdikcijai.

6) Teismo posėdis naudojant vaizdo konferenciją vyksta laikantis šių taisyklių:

a) posėdis vyksta atitinkamai dalyvaujant kompetentingam Rumunijos teisėjui ar prokurorui, kuriam, kai tinka, padeda vertėjas žodžiu; jie patikrina apklausiamo asmens tapatybę ir turi užtikrinti, kad būtų laikomasi pagrindinių Rumunijos teisės principų. Jeigu teisėjas arba prokuroras nustato, kad yra pažeisti pagrindiniai Rumunijos teisės principai, jie nedelsdami imasi reikiamų veiksmų užtikrinti, kad posėdis vyktų laikantis Rumunijos teisės.

b) Informacija apie procesinius reikalavimus, kad būtų duotas sutikimas dėl vaizdo konferencijų ar kitų nuotolinio ryšio technologijų naudojimo teismo posėdyje

Baudžiamojo proceso kodekso 235 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad turi būti duotas sutikimas dėl tokio posėdžio, nekonkretizuojant techninių priemonių, naudojamų posėdžiui. Šias nuostatas papildo Baudžiamojo proceso kodekso 106 straipsnio 2 dalies nuostatos.

c) Informacija apie tai, kaip užtikrinama galimybė įtariamajam, kaltinamajam ar nuteistajam arba Reglamento (ES) 2018/1805 2 straipsnio 10 punkte apibrėžtam paveiktajam asmeniui, įskaitant asmenis su negalia, naudotis reikiama vaizdo konferencijų infrastruktūra

Minėtų asmenų galimybė naudotis reikiama vaizdo konferencijų infrastruktūra nėra aiškiai numatyta šalies vidaus teisėje.

Vykstant baudžiamajam procesui, teismo posėdį naudojant vaizdo konferenciją galima surengti tik dėl policijos laikinai sulaikytų ar kalinamų asmenų, jeigu jie yra davę sutikimą.

d) Informacija apie tai, kaip užtikrinamas advokato ir kliento bendravimo prieš posėdį, vykdomą naudojant vaizdo konferenciją, ir tokio posėdžio metu konfidencialumas

Yra galimybė konfidencialiai bendrauti su gynybos advokatu.

e) Informacija apie tai, kaip tėvų pareigų turėtojai ar kiti suaugusieji informuojami apie tai, kad vaikas apklausiamas naudojant vaizdo konferenciją ar kitas nuotolinio ryšio technologijas. Kaip atsižvelgiama į vaiko interesus?

Baudžiamojo proceso kodekso 111 straipsnis

8 dalis. Jei nukentėjusysis yra nepilnametis, jo apklausa visais atvejais turi būti įrašoma techninėmis garso ir vaizdo įrašymo priemonėmis. Kai vaizdo įrašyti neįmanoma, įrašas visais atvejais padaromas techninėmis garso įrašymo priemonėmis.

8¹ dalis. Jaunesnio nei 14 metų amžiaus nukentėjusiojo apklausa atliekama dalyvaujant vienam iš jų tėvų, globėjui ar už vaiko auklėjimą ir ugdymą atsakingos institucijos asmeniui arba atstovui, taip pat dalyvaujant teisminės institucijos parinktam psichologui. Psichologas per visą teismo procesą teikia specializuotas konsultacijas nepilnamečiui.

8³ dalis. Kai nepilnamečio nukentėjusiojo apklausa yra dėl institucijos, kuriai pavesta jį auklėti ir ugdyti, veiklos, tos institucijos atstovas pakeičiamas už globą atsakingos institucijos atstovu arba visiškai veiksniu giminaičiu, taip pat dalyvaujant teisminės institucijos paskirtam psichologui. Psichologas per visą teismo procesą teikia specializuotas konsultacijas nepilnamečiui.

f) Informacija apie tai, ar nacionalinėje teisėje yra numatytas teismo posėdžio įrašymas, ir, jei jis numatytas, informacija apie įrašų saugojimą ir platinimą; informacija apie tai, ar naudojamos

sakytinės kalbos konvertavimo į tekstą technologijos

Įstatymo Nr. 304/2022 dėl teismų sistemos 15 straipsnyje yra numatyta garso ar vaizdo įrašymo galimybė.

15 straipsnis

- 1) Teismas savo posėdžius įrašo techninėmis vaizdo ar garso įrašymo priemonėmis.*
- 2) Per posėdį teismo kancleris užfiksuoja proceso eigą protokole. Bylos šalys gali prašyti, kad pirmininkaujantis teisėjas perskaitytų ir patvirtintų protokolą.*
- 3) Posėdžio pabaigoje kiekvienas proceso dalyvis, jei paprašo, gauna teismo kanclerio parengto protokolo kopiją.*
- 4) Per teismo procesą duotų žodinių parodymų stenogramos, kurios yra automatiškai įrašytos naudojant informacines technologijas (jeigu teismas yra įdiegęs tokią technologiją), bylos šalims perduodamos teismo kanclerio atsakomybe, laikantis teismų vidaus darbo tvarkos taisyklių.*
- 5) Nagrinėjamų bylų dokumentai parengiami ir archyvuojami popierine forma.*
- 6) Nedarant poveikio 5 dalies nuostatai, teismuose įdiegiama „nacionalinės elektroninės bylos“ sistema, laikantis sąlygų, nustatytų teisingumo ministro ir Aukštojo kasacinio ir teisingumo teismo bendru įsakymu priimtame ir Aukščiausiosios magistratų tarybos patvirtintame reglamente; taip pagal įstatymus bylos šalims suteikiama prieiga internetu prie bylos dokumentų, procesinių dokumentų įteikimo elektroninėmis priemonėmis galimybė ir galimybė tomis pačiomis priemonėmis pateikti bylos dokumentus.*

Nustatomos šios specialios baudžiamųjų bylų proceso taisyklės:

Baudžiamąjo proceso kodekso 110 straipsnio 5 dalis

Parodymų įrašymas

5) Per baudžiamąjį procesą įtariamojo arba kaltinamojo apklausa įrašoma naudojant techninę vaizdo ar garso įrašymo įrangą. Kai įrašyti neįmanoma, šis faktas turi būti raštu užfiksuotas įtariamojo arba kaltinamojo parodymuose, aiškiai nurodant priežastį, dėl kurios įrašyti apklausos nebuvo įmanoma.

Šiuo metu kuriama sakytinės kalbos konvertavimo į tekstą priemonė.

g) Informacija apie pagal nacionalinę teisę prieinamas teisių gynimo priemones, kuriomis įtariamasis, kaltinamasis ar nuteistasis arba paveiktasis asmuo galėtų siekti naudotis tuo atveju, jei būtų pažeisti Reglamento 6 straipsnyje numatyti reikalavimai ar garantijos

Baudžiamąjo proceso kodekso 342 straipsnis (Ikiteisminio proceso dalykas)

Ikiteisminio proceso dalykas apima jurisdikcijos ir kreipimosi į teismą teisėtumo peržiūrą po kaltinamojo akto pateikimo, taip pat įrodymų tvarkymo ir baudžiamąjo persekiojimo institucijų proceso veiksmų teisėtumo peržiūrą.

Kai per baudžiamąjį procesą surinkti įrodymai yra ginčijami pagal Baudžiamąjo proceso kodekso 374 straipsnį, teismas privalo iš naujo ištirti bent jau tuos ginčijamus įrodymus.

h) Informacija apie Rumunijoje prieinamą vaizdo konferencijų technologiją arba dažniausiai naudojamą vaizdo konferencijų platformą ar sprendinį

Prieinama technologija – „Custom in-house developed IT solutions“ (specializuoti vidaus reikmėms sukurti IT sprendiniai) arba „Zoom“, „Teams“ ir kt., per jungtį integruojant kelias vaizdo konferencijų platformas. Teismai vaizdo konferencijoms rengti ir vykdyti naudoja IT platformą ar sprendinį, kuriuo per jungtį integruojamos įvairios konkrečios platformos („Zoom“, „Teams“ ar kt.).

i) Informacija apie teismo posėdžio organizavimo ir vedimo praktinę tvarką. Visų pirma, su kuria institucija turėtų būti susisiekti? Ar yra specialių reikalavimų (pvz., dėl būtinos pateiktinos informacijos) norint susisiekti su šia institucija?

Prašymuose dėl posėdžio organizavimo ir vedimo turi būti nurodyti ryšio kanalo bei prašančiosios institucijos įrangos techniniai duomenys, taip pat informacija apie nustatytą posėdžio datą (data ir laikas pagal GMT), kurie turi būti perduoti prašomosioms institucijoms. Be to, prašyme turi būti nurodyta prašančiojo teismo siūloma techninių priemonių išbandymo data ir laikas (tai paprastai vyksta likus dviem ar trimis dienoms iki nustatytos posėdžio datos) ar kt.

j) Ar teismo posėdžiuose naudojamos sakytinės kalbos konvertavimo į tekstą technologijos?

Šiuo metu kuriama sakytinės kalbos konvertavimo į tekstą priemonė.

k) Kaip nustatoma ir patvirtinama įtariamojo, kaltinamojo ar nuteistojo arba paveiktojo asmens tapatybė?

Baudžiamojo proceso kodekso 107 straipsnis (Su įtariamuoju ar kaltinamuoju konkrečiai susiję klausimai)

1) Pirmojo posėdžio pradžioje teisminė institucija užduoda įtariamajam ar kaltinamajam klausimus apie jo pavardę, vardą, pravardę, gimimo datą ir vietą, asmens kodą, tėvų pavardes ir vardus, jo pilietybę, civilinę būklę, karo prievolės statusą, išsilavinimą, profesiją ar darbo pobūdį, darbo vietą, nuolatinę gyvenamąją vietą ir faktinės gyvenamosios vietos adresą, taip pat adresą, kuriuo, to asmens pageidavimu, jam turėtų būti įteikiami procesiniai dokumentai, informaciją apie jo teistumą arba ar yra vykdomas kitas baudžiamasis procesas prieš jį, ar jis prašo vertėjo žodžiu paslaugų (jei negali suprasti rumunų kalbos ar ja kalbėti ar tinkamai komunikuoti), taip pat bet kokius kitus duomenis, skirtus jo asmeniniam statusui nustatyti.

2) 1 dalyje nurodyti klausimai pakartojami paskesniuose posėdžiuose tik jei teisminė institucija mano, kad tai reikalinga.

Nacionalinėje teisėje nenumatyta, kokie šalių tapatybės nustatymo ir patvirtinimo metodai taikytini, kai teismo posėdis vyksta naudojant vaizdo konferencijų ar kitas nuotolinio ryšio technologijas.

l) Kaip įtariamasis, kaltinamasis ar nuteistasis arba paveiktasis asmuo gali užduoti klausimus, o jei tai neįmanoma, kaip jis gali prasmingai dalyvauti procese?

Baudžiamojo proceso kodekso 122 straipsnyje (Liudytojo apklausa) numatyta tokia tvarka teismo bylos nagrinėjimo etapu:

1) Kiekvienas liudytojas atskirai apklausiamas nedalyvaujant kitiems liudytojams.

2) Liudytojui turi būti leidžiama nurodyti viską, kas jam žinoma apie faktus ar faktines aplinkybes, kuriems pagrįsti jis buvo pasiūlytas kaip liudytojas, ir po to jam gali būti užduodama klausimų.

3) Neleidžiama užduoti klausimų liudytojui apie politines, ideologines ar religines pažiūras arba kitas asmenines ar šeimines aplinkybes, išskyrus atvejus, kai tai tikrai reikalinga siekiant nustatyti tiesą nagrinėjamoje byloje arba patikrinti liudytojo patikimumą.

m) Kaip įtariamasis, kaltinamasis ar nuteistasis arba paveiktasis asmuo gali pasinaudoti teise į vertėją žodžiu?

Baudžiamojo proceso kodekso 12 straipsnis (Oficialioji kalba ir teisė į vertėją žodžiu)

1) Baudžiamojo proceso oficialioji kalba yra rumunų kalba.

2) Rumunijos piliečiai, priklausantys tautinėms mažumoms, turi teisę teisme komunikuoti savo gimtąja kalba, o procesiniai dokumentai rengiami rumunų kalba.

3) Bylos šalims ar proceso dalyviams, kurie negali tinkamai suprasti rumunų kalbos ar ja kalbėti ar komunikuoti,

suteikiama galimybė nemokamai naudotis vertėjo žodžiu pagalba, kad galėtų susipažinti su bylos medžiaga, kalbėti ir pateikti išvadas teismui. Tais atvejais, kai teisinę pagalbą teikti privaloma, įtariamajam arba kaltinamajam suteikiama galimybė nemokamai naudotis vertėjo žodžiu pagalba, kad galėtų bendrauti su advokatu rengdamasis teismo posėdžiui, kreiptis dėl teisių gynimo priemonės ar pateikti bet kokius su bylos sprendimu susijusius reikalavimus.

4) Per teismo procesą naudojamosi vertėjų, įgaliotų pagal įstatymą, paslaugomis. Jie priskiriami pagal įstatymą įgaliotų vertėjų žodžiu ir raštu kategorijai.

n) Kaip užkertamas kelias neteisėtai prieigai prie neskelbtinų duomenų ar duomenų perdavimui nežinomiems subjektams?

2002 m. balandžio 12 d. Įstatyme Nr. 182 dėl įslaptintos informacijos apsaugos yra nuostatos dėl įslaptintos informacijos apsaugos nacionalinių standartų ir nuostatos dėl neskelbtinų duomenų prieigos prevencijos.

Naujojo baudžiamojo kodekso IV skyrius apima sukčiavimą naudojant informacines sistemas ir elektronines mokėjimo priemones.

Prisijungimo nuoroda nusiunčiama šaukime atitinkamai šaliai, o ryšio sistema apsiriboja teisminių institucijų WAN tinklu.

17 straipsnio 1 dalies c punktas. Mokesčiai už procedūras civilinėse ir komercinėse bylose

a) Reglamentuose (EB) Nr. 1896/2006, (EB) Nr. 861/2007, (ES) Nr. 655/2014 ir (EB) Nr. 805/2004 numatytos procedūros

Reglamentas (EB) Nr. 1896/2006:

prašymai išduoti Europos mokėjimo įsakymą – 200 RON; prieštaravimo Europos mokėjimo įsakymui pareiškimas – 100 RON; žr. Nepaprastojo vyriausybės potvarkio Nr. 80/2013 dėl teismo žyminių mokesčių 6 straipsnio 2 ir 2¹ dalis.

Reglamentas (EB) Nr. 861/2007:

50 RON mokestis, kai ieškinio vertė neviršija 2 000 RON arba kai suma eurais neviršija 2 000 RON lygiavertės sumos, ir 200 RON mokestis, kai ieškinio vertė viršija 2 000 RON arba vertė eurais viršija 2 000 RON lygiavertę sumą;

žr. Nepaprastojo vyriausybės potvarkio Nr. 80/2013 dėl teismo žyminių mokesčių 6 straipsnio 1 dalį.

Reglamentas (ES) Nr. 655/2014

Taikomas 100 RON mokestis. Žr. Nepaprastojo vyriausybės potvarkio Nr. 80/2013 dėl teismo žyminių mokesčių 11 straipsnio 1 dalies a punktą.

Reglamentas (EB) Nr. 805/2004

Taikomas 20 RON mokestis. Žr. Nepaprastojo vyriausybės potvarkio Nr. 80/2013 dėl teismo žyminių mokesčių 27 straipsnį.

b) Pripažinimo procedūros, teismo sprendimo paskelbimas vykdytinu arba atsisakymas jį pripažinti, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentuose (ES) Nr. 650/2012, (ES) Nr. 1215/2012 ir (ES) Nr. 606/2013 ir Tarybos reglamentuose (EB) Nr. 4/2009, (ES) 2016/1103, (ES) 2016/1104 ir (ES) 2019/1111

Pripažinimo procedūros, teismo sprendimo paskelbimas vykdytinu arba atsisakymas jį pripažinti, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentuose (ES) Nr. 650/2012, (ES) Nr. 1215/2012 ir (ES) Nr. 606/2013 ir

Tarybos reglamentuose (EB) Nr. 4/2009 ir (ES) 2019/1111

Taikomas 20 RON mokestis. Žr. Nepaprastojo vyriausybės potvarkio Nr. 80/2013 dėl teismo žyminių mokesčių 27 straipsnį.

Reglamentas (ES) 2016/1103 – Rumunijoje netaikomas.

Reglamentas (ES) 2016/1104 – Rumunijoje netaikomas.

c) Procedūros, susijusios su Reglamente (EB) Nr. 4/2009 numatytų išrašų, Reglamente (ES) Nr. 650/2012 numatyto Europos paveldėjimo pažymėjimo ir liudijimų, Reglamente (ES) Nr. 1215/2012 numatytų pažymų, Reglamente (ES) Nr. 606/2013 numatytų pažymų, Reglamente (ES) 2016/1103 numatytų liudijimų, Reglamente (ES) 2016/1104 numatytų liudijimų ir Reglamente (ES) 2019/1111 numatytų pažymų išdavimu, ištaisymu ir panaikinimu

Su Reglamente (EB) Nr. 4/2009 numatytų išrašų išdavimu, ištaisymu ir panaikinimu susijusios procedūros – nemokamos

Žr. Įstatymo Nr. 36/2012 dėl tam tikrų priemonių, reikalingų tam tikriems Europos Sąjungos Tarybos reglamentams ir sprendimams bei tarptautinės privatinės teisės dokumentams išlaikymo prievolių srityje taikyti, 22 straipsnį.

Su išrašų, kurie išduodami dėl Reglamente (ES) Nr. 650/2012 numatyto Europos paveldėjimo pažymėjimo ir liudijimų, išdavimu, ištaisymu ir panaikinimu susijusios procedūros

Pagal 2024 m. sausio 19 d. Teisingumo ministro įsakymo Nr. 177/C/2024, kuriuo patvirtintos minimalių mokesčių už notarų teikiamas paslaugas nustatymo taisyklės, 23 straipsnį:

„23 straipsnis. 1) Per paveldėjimo procedūrą mokesčiai už paveldėjimo pažymėjimo išdavimą nustatomi už kiekvieną paveldėjimo pažymėjimą, neatsižvelgiant į įpėdinių skaičių, atsižvelgiant į ribines vertes, paslaugų bei procedūrų kategorijas ir įpėdinių giminystės su palikėju laipsnį.

2) Taip nustatomi mokesčiai taikomi tik palikėjo įpėdiniams pagal įstatymą.

3) Įpėdiniams pagal testamentą, kurie nėra nei sutuoktiniai, nei paveldėjimo eilėje esantys mirusiojo giminaičiai, mokesčiai yra 25 proc. didesni.

4) Tais atvejais, kai paveldima per kelis kartus, mokestis skaičiuojamas už kiekvieną palikėjo turtą atskirai.

5) Mokestis už papildomo paveldėjimo pažymėjimo išdavimą skaičiuojamas pagal 1 ir 4 dalis ir 3 priede nurodytas ribines vertes, atsižvelgiant į papildomas vertybes, įtraukiamas į palikėjo turtą.

6) Mokestis už Europos paveldėjimo pažymėjimo išdavimą nustatomas kaip 20 proc. mokesčio, nustatyto už atitinkamo paveldėjimo pažymėjimo išdavimą, tačiau nėra mažesnis už 3 priedo a punkte nurodytą minimalų mokesį.“

Taisyklių 3 PRIEDAS

PAVELDĖJIMO PROCEDŪRA,

už kurią minimalūs mokesčiai didinami pagal slenkstines vertes ir nustatomi procentine išraiška

Palikėjo turto vertė, už kurią nustatomas minimalus mokestis.

Minimalus mokestis*

a) iki 20 000 RON

2,7 proc., bet ne mažiau kaip 240 RON už paveldėjimo bylą

b) nuo 20 001 RON iki 35 000 RON

540 RON + 1,9 proc., kai sumos viršija 20 001 RON

c) nuo 35 001 RON iki 65 000 RON

725 RON + 1,6 proc., kai sumos viršija 35 001 RON

d) daugiau kaip 65 001 RON

1 205 RON + 0,85 proc., kai sumos viršija 65 001 RON

Su Reglamente (ES) Nr. 1215/2012 numatytų pažymų, Reglamente (ES) Nr. 606/2013 numatytų pažymų ir

Reglamente (ES) 2019/1111 numatytų pažymų išdavimu susijusios procedūros

Taikomas 20 RON mokestis. Žr. Nepaprastojo vyriausybės potvarkio Nr. 80/2013 dėl teismo žyminių mokesčių 27 straipsnį.

Su Reglamente (ES) 2016/1103 numatytų išrašų ir Reglamente (ES) 2016/1104 numatytų liudijimų išdavimu, ištaisymu ir panaikinimu susijusios procedūros: abu reglamentai Rumunijoje netaikomi.

d) Procesas, pradedamas, kai užsienio kreditorius pateikia reikalavimą nemokumo byloje pagal Reglamento (ES) 2015/848 53 straipsnį

Taikomas 200 RON mokestis. Žr. Nepaprastojo vyriausybės potvarkio Nr. 80/2013 dėl teismo žyminių mokesčių 14 straipsnio 1 dalį.

e) Fizinį ar juridinių asmenų ar jų atstovų komunikacija su centrinėmis institucijomis pagal Reglamentą (EB) Nr. 4/2009 ir Reglamentą (ES) 2019/1111 arba kompetentingomis institucijomis pagal Direktyvos 2003/8/EB IV skyrių

Nemokama

17 straipsnio 1 dalies d punktas. Išsami informacija apie elektroninio mokėjimo būdus, kuriais galima sumokėti tarpvalstybinio pobūdžio bylose mokėtinus mokesčius

Žyminiai mokesčiai

Nepaprastojo vyriausybės potvarkio Nr. 80/2013 dėl teismo žyminių mokesčių 40 straipsnis

1) Asmuo, privalantis sumokėti mokestį, sumoka teismo žyminius mokesčius grynaisiais pinigais, banko pavedimu arba elektroniniu būdu į administracinio teritorinio vieneto, kuriame yra to fizinio asmens nuolatinė ar faktinė gyvenamoji vieta, arba, kai taikytina, kuriame yra juridinio asmens registruota buveinė, vietos biudžeto atskirą pajamų sąskaitą, pavadintą „Teismo žyminiai mokesčiai ir kiti žyminiai mokesčiai“. Mokėtinų teismo žyminių mokesčių sumų pervedimo operacijų išlaidas padengia asmuo, privalantis sumokėti mokestį.

2) Jeigu asmuo, privalantis sumokėti mokestį, Rumunijoje neturi nuolatinės ar faktinės gyvenamosios vietos ar, kai taikytina, registruotos buveinės, teismo žyminis mokestis mokamas į teismo, kuriame iškeliama byla arba pateikiamas prašymas, administracinio teritorinio vieneto vietos biudžeto sąskaitą.

[Iždo sąskaitų, skirtų teismo žyminiam mokesčiui mokėti \(ne gyventojams / nerezidentams\), sąrašas pagal teismo jurisdikciją. 1 priedas\(1880 Kb\)](#)

[Nepaprastojo vyriausybės potvarkio Nr. 80/2013 dėl teismo žyminių mokesčių 2 priedas\(40 Kb\)](#)

[Žyminio mokesčio skaičiuoklė. 3 priedas\(43 Kb\)](#)

Valstybės išdas yra tiesioginis Rumunijos elektroninių mokėjimų sistemos dalyvis, vykdamas lėšų surinkimą ir mokėjimus tik Rumunijos lėjomis (RON) ir tik Rumunijos teritorijoje.

Kaip tiesioginis Rumunijos elektroninių mokėjimų sistemos dalyvis, valstybės išdas atlieka mokėjimus pagal mokėjimo dokumentus, pagal kuriuos viešosios institucijos ir ūkio subjektai nurodo atlikti mokėjimus iš šiose institucijose atidarytų sąskaitų. Jis taip pat surenka sumas, mokėtojų pervedamas per subjektus, registruotus šiose sistemose:

- ReGIS (didelės vertės pinigų pavedimams – Rumunijos nacionalinio banko (*Banca Națională a României*) administruojama sistema, veikianti svetainėje <https://www.bnr.ro/>) – 4 priedas. ReGIS sąrašas(431 Kb), ir
- SENT (nedidelės vertės pinigų pavedimams – TRANSFOND valdoma sistema, veikianti svetainėje <https://www.transfond.ro/> – 5 priedas. TRANSFOND sąrašas(15 Kb).

Jeigu mokėtojas atlieka mokėjimą iš savo sąskaitos, atidarytos kredito įstaigoje užsienyje, ta įstaiga turi turėti atitinkamą banką Rumunijoje, per kurį būtų atsiskaitoma atitinkamomis sumomis. Jei būtina (kaip ir mokėjimų iš Rumunijos kredito įstaigose atidarytų sąskaitų atveju), pateikiama informacija apie mokėjimo gavėją, visų pirma sąskaitos, į kurią atliekamas mokėjimas, IBAN kodas ir gavėjui suteiktas mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris.

Ekspertizės ir užstatai

Ekspertizės mokesčiai surenkami grynaisiais pinigais Rumunijos lėjomis (RON) į surenkamąsias sąskaitas, atidarytas banko filialuose apskričių lygmeniu ar Bukarešto mieste, vietos ekspertizės biuru (*Birouri Locale de Expertiză*), veikiančių prie teritorinių teismų ar Bukarešto teismo, vardu. Teismo nustatytos ekspertizės mokesčių sumos surenkamos darbo dienomis banko „CEC Bank S.A.“ skyriuose, nustatytomis jų darbo valandomis. Šis surinkimo būdas numatytas 2006 m. rugpjūčio 17 d. Susitarime Nr. RU15 dėl surenkamosios sąskaitos (Nr. MJ 78627), kurios galiojimas pratęstas 2014 m. liepos 9 d. priedėliu Nr. 441 ir 2015 m. lapkričio 5 d. priedėliu Nr. 838. [Banko „CEC Bank S.A.“ sąskaitų, į kurias mokami ekspertizės mokesčiai, sąrašas. 6 priedas\(390 Kb\)](#)

Teismų naudai ir jiems disponuoti pateikiamus užstatus galima sumokėti tiek banko skyriuje, tiek banko pavedimu, mokėjimo nurodyme aiškiai nurodant visą būtiną informaciją teismui (kaip lėšų gavėjui) identifikuoti, taip pat teisinę bylą, kuriai skirtas užstatas. [Banko „CEC Bank S.A.“ sąskaitų, į kurias mokami užstatai, sąrašas. 7 priedas\(568 Kb\)](#)

Pagal Civilinio proceso kodekso 671 straipsnį, bet kokių pinigų sumų deponavimas ar įmokėjimas siekiant pagal įstatymą dalyvauti sprendimo vykdymo procese ar pasiekti, kad sprendimo vykdymas būtų sustabdytas, taip pat lėšų sumų deponavimas specialiu tikslu ir pajamų, gautų iš areštuoto turto, ar tokio turto pardavimo pajamų deponavimas arba įnešimas turi būti atliekamas banke „CEC Bank S.A.“, valstybės išde ar bet kurioje kitoje kredito įstaigoje, įgaliotoje vykdyti lėšų deponavimo operacijas, ir tos lėšos yra vykdančiojo teismo ar antstolio žinioje.

Šių sumų deponavimą arba įmokėjimą galima įrodyti naudojant įmokėjimo pažymą ar bet kokį kitą dokumentą, kuris priimtinas pagal įstatymus.

Šios sumos asmenims, turintiems teisę į jas, arba jų atstovams grąžinamos tik antstolio arba, kai taikytina, vykdančiojo teismo nurodymu.

Atitinkamai taikomos 1057 ir paskesnių straipsnių nuostatos dėl užstato.

Be to, pagal to paties teisės akto 1057 straipsnio 1 dalį, kai įstatyme yra numatytas užstatas, sumą, kurią atitinkama šalis turi sumokėti, nustato teismas pagal įstatymą ir ji deponuojama valstybės išde, banke „CEC Bank S.A.“ ar bet kurioje kitoje kredito įstaigoje, atliekančioje tokias operacijas, atitinkamos šalies vardu, ir yra atitinkamai teismo arba antstolio žinioje.

[Užstato skaičiuoklė. 8 priedas\(47 Kb\)](#)

Kiekvienos apskrities filialo lygmeniu ir Bukarešto mieste yra banko „CEC Bank S.A.“ sąskaita, skirta ekspertizės mokesčiams įmokėti. Ši sąskaita yra atidaryta vietos ekspertizės biuro (atitinkančio teritorinį teismą, prie kurio jis veikia) vardu, taip pat yra atskira sąskaita, skirta įnešti sumoms, nustatomoms kaip užstatas.

Valstybės iš anksto apmokėtos teisinės išlaidos, taip pat baudos per teisinius, baudžiamuosius ar administracinius procesus

Sumos, surinktos dėl teisinių išlaidų, valstybės iš anksto apmokėtų iš Teisingumo ministerijos ir prokuratūros patvirtintų biudžetų baudžiamajam procesui vykdyti, kurias padengia šalys ar kiti teismo proceso dalyviai, kaip numatyta Baudžiamojo proceso kodekse, ir sumos, surinktos iš teismo baudų, yra laikomos valstybės biudžeto pajamomis ir pervedamos į atskirą pajamų sąskaitą.

Jos gali būti sumokamos nacionalinės mokesčių administravimo institucijos biuruose, prie kurių priskirta skolininko rezidavimo vieta mokesčių tikslais, pagal Mokestinių skolų išieškojimo įstatymą.

Prievolė apmokėti valstybės patirtas teisines išlaidas yra mokestinė skola. Teismo sprendimo rezoliucinė dalis, kurioje numatyta pareiga grąžinti valstybei iš valstybės biudžeto gautas sumas, yra vykdomasis dokumentas ir

apie tai nedelsiant pranešama kompetentingoms įstaigoms.

Pagal Įstatymo Nr. 207/2015 dėl Mokesčių proceso kodekso 31 straipsnį:

„1) Jeigu mokestines skolas administruoja centrinė mokesčių institucija, rezidavimo vieta mokesčių tikslais yra:

a) fizinių asmenų – jų nuolatinės gyvenamosios vietos pagal Įstatymą adresas arba faktinės gyvenamosios vietos adresas, jei jis skiriasi nuo nuolatinės gyvenamosios vietos adreso;

b) fizinių asmenų, kurie vykdo ekonominę veiklą kaip savarankiškai dirbantys asmenys arba kurie verčiasi laisvųjų profesijų veikla, – registruota verslo buveinė arba vieta, kurioje jie realiai vykdo savo pagrindinę veiklą;

c) juridinių asmenų – registruota buveinė arba faktinė verslo administravimo ir valdymo vieta, jei verslas vykdomas ne deklaruotoje registruotoje buveinėje;

d) asociacijų ir kitų subjektų, neturinčių juridinio asmens statuso, – būstinė ar vieta, kurioje jie faktiškai vykdo savo pagrindinę veiklą.“

Reglamento 17 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyta informacija

Netaikoma

■ Paskutinis naujinimas: 13/05/2026

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.